

Tips og råd fra OOF i utbyggingsaker.

Kanskje er du en av dem som har opplevd å fått 100metersskogen ved der du bor nedbygd eller kanskje står du nå midt oppe i en prosess hvor noen ønsker å gjøre det? Det kommunale byråkratiet kan ofte være utilgjengelig, for hvordan får man best gjennomslag? Her vil vi forsøke å komme med noen tips på veien. Ta gjerne kontakt med oss dersom du trenger flere.

Den formelle prosessen

Ulike typer planer

- *Kommuneplanen.* Denne er det overordnede verktøyet som skal bestemme retningen for utvikling i kommunen. Denne skal tas opp til vurdering hvert fjerde år. Arealdelen av denne skal si hvor og hvordan det skal bygges. Alle kan komme med innspill, for eksempel dersom man ønsker et område sikret som natur- eller friluftsområde.
- *Kommunedelplaner.* Tar for seg en del av kommunen mer i detalj for å si noe om hva man ønsker skal skje der.
- *Reguleringsplaner.* Detaljerte og juridisk bindende planer som planlegger hvordan et område skal utvikles eller bevares.

Prosessten

Alle typer planer varsles det om oppstart om, i lokalaviser og eventuelt til berørte naboer og organisasjoner. Til større planer legges det så fram et forslag til *planprogram*, som sier hva man har tenkt til å gjøre og når. Deretter utarbeides det et planforslag som legges ut til offentlig *høring*. I alle disse fasene kan man uttale seg, innen fastsatte tidsfrister. Det er alltid lurt å være ute så tidlig som mulig i prosessen, da er det størst sjans for å bli hørt. Venter man til den offisielle høringen er ofte det meste allerede bestemt.

Hvordan uttale seg til en plan?

Uttalelser til planer må alltid være skriftlige og komme innen fristen som er fastsatt. Mener du fristen er for snau eller at du burde fått beskjed, men ikke fikk det i tide, ta kontakt med den som sendte ut forslaget (kommunen eller arkitektfirma) og hør om du kan få den utsatt. Tonen i brevet du sender bør alltid være saklig og relativt formell. Om mulig, bør du gå sammen med andre, slik at du kan uttale deg på vegne av for eksempel en velforening eller lokal organisasjon. Det teller mer enn en enkeltperson som uttaler seg.

Den uformelle prosessen

Ønsker man å påvirke en sak bør man alltid sende et formelt brev, slik saksgangen forutsetter. Men som regel er dette ikke nok, man må i tillegg ta i bruk andre virkemidler.

Media

Både utbyggere og lokalpolitikere lar seg påvirke av det som står i lokalmedia, budskapet blir da forstørret. Det beste er å få en journalist til å skrive om saken, men suppler gjerne med leserbrev.

Kontakt

Oftest avgjøres mye i direkte samtaler mellom utbyggere og representanter for planadministrasjonen i kommunen. Noen få politikere er også involvert tidlig i prosessen, gjerne formannskapet (dette gjelder ikke Oslo, her er prosessen litt annerledes). Ikke vær redd for å ta kontakt med for eksempel kommunens saksbehandler eller kontaktperson for utbygger for spørsmål eller kommentarer til planen.

Du kan feks prøve å stille krav til samarbeidsmøter som involverer befolkningen tidlig i prosessen.

En fin form er *referansegrupper*, hvor spesielt interesserte/berørte parter diskuterer planforslaget underveis sammen med de som utarbeider det.

Ta kontakt med de ulike politiske partiene og arranger gjerne møter for dem eller inviter dere selv til et gruppemøte for å diskutere saken. Politikerne i kommunestyret trenger innspill fra dere for å høre eventuelle motargumenter mot en sak.

Annet

Dersom du lurer mer i detalj på for eksempel hvordan prosessen fungerer kan du se på Miljøverndepartementets planveileder (beregnet for fagfolk):

www.regjeringen.no/nb/dep/md/dok/veiledninger/2009/ny-versjon-lovkommentar-til-plandelen-i-.html